Universiteiten
van Nederland

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer prof. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	20 december 2022	*Uw kenmerk*	34030224
Telefoon		*Ons kenmerk*	UNL22/124U
E-mail		*Bijlagen*	Overzicht leerstoelen

Onderwerp **Nevenwerkzaamheden hoogleraren**

Geachte heer Dijkgraaf,

UNL heeft op 18 oktober jl. een brief van u ontvangen over de nevenwerkzaamheden van universiteitshoogleraren. U heeft in aansluiting hierop alle veertien universiteiten aangeschreven. In uw brief vraagt u UNL om een reactie op een aantal verschillende onderwerpen rondom het nevenwerkzaamhedenbeleid van de universiteiten. De inhoud van uw brief is begin december besproken met de voorzitters van de Colleges van Bestuur van de universiteiten. Op basis van die bespreking kan ik u de volgende antwoorden geven.

Allereerst is het van belang te benadrukken dat universiteiten het belang van een betere en transparantere registratie van nevenwerkzaamheden van hun hoogleraren als grote prioriteit zien. Zij hebben daarom besloten in aanvulling op de bestaande afspraken een aantal **aanvullende maatregelen** te nemen om de registratie en de ontsluiting van nevenwerkzaamheden op korte termijn verder te verbeteren. Daarnaast hebben de universiteiten besloten om tot een **landelijk register** van nevenwerkzaamheden van hoogleraren te komen. Hieronder wordt dit verder toegelicht en ga ik ook in op de andere vragen uit uw brief.

Evaluatie sectorregeling nevenwerkzaamheden
De sectorregeling Nevenwerkzaamheden Nederlandse Universiteiten is de afgelopen maanden geëvalueerd door een ambtelijke commissie bestaande uit universitaire arbeids- en bestuursjuristen. Deze evaluatie is begin december dit jaar afgerond en het concept voor een aangepaste sectorregeling wordt vanaf januari 2023 met de werknemersorganisaties besproken, de sectorregeling maakt onderdeel uit van de CAO-NU. Na afronding van die besprekingen wordt de aangepaste sectorregeling Nevenwerkzaamheden als onderdeel van de nieuwe cao vastgesteld, naar verwachting bij het afsluiten van een nieuwe CAO per 1 april 2023.

Aanvullende maatregelen
Vooruitlopend op het invoeren van een landelijk register, hebben de bestuurders en HR-directeuren van de universiteiten besloten collectief een aantal maatregelen af te spreken om de registratie van nevenwerkzaamheden nu al te verbeteren. Het gaat om uitbreiding van de mogelijkheden van universiteiten om op naleving van de registratie toe te zien, en om het versterken van de bewustwording bij hoogleraren om al hun nevenwerkzaamheden nauwkeurig te registreren. Daarnaast worden de mogelijkheden om sancties te treffen verder uitgewerkt. De maatregelen worden vanaf 2023 onderdeel van het universitaire beleid. Enkele voorbeelden van deze maatregelen zijn:

Vereniging Universiteiten van Nederland

Lange Houtstraat 2
Postbus 13739
2501 ES Den Haag

Tel +31 70 302 14 00
E-mail post@unl.nl
Web universiteitenvannederland.nl

KvK 40480226
IBAN NL61 INGB 0001 5964 15
BTW NL007088784B01

- Processen bij universiteiten worden zo ingericht dat de (bijzonder) hoogleraren niet benoemd worden voordat toestemming is verleend voor de eventuele nevenwerkzaamheden;
- De sectorregeling nevenwerkzaamheden wordt expliciet onderdeel van de benoemingsprocedure. Dit is met name van belang voor de (bijzonder) hoogleraren zonder arbeidsovereenkomst met de universiteit omdat op deze categorie de CAO-NU niet van toepassing is;
- Hoogleraren brengen bij het jaargesprek (of ander periodiek evaluatiemoment of gesprek) standaard een lijst met geregistreerde nevenwerkzaamheden in ter controle. Deze nevenwerkzaamheden komen expliciet ter sprake tijdens het gesprek;
- Alle medewerkers worden periodiek herinnerd aan het invoeren en/of bijwerken en/of herbevestigen van de nevenwerkzaamheden, bijvoorbeeld in hun digitale werkomgeving en/of via de mail;
- Universiteiten zetten hierbij in op systeemondersteuning, bijvoorbeeld door de melding na toestemming te koppelen aan registratie in het personeelsinformatiesysteem en dat direct te koppelen aan publicatie op de website;
- Universiteiten nemen casuïstiek rondom nevenwerkzaamheden op in trainingen gericht op ethisch handelen en/of wetenschappelijke integriteit.

Landelijk register nevenwerkzaamheden
U heeft onze leden gevraagd een landelijk, uniform en openbaar register voor de nevenwerkzaamheden van in elk geval hoogleraren, inclusief bijzonder hoogleraren, te ontwikkelen en te beheren, waarbij rekening wordt gehouden met privacyaspecten. De universiteiten bevestigen dat een start gemaakt is met de voorbereidingen voor een register. UNL geeft hiertoe aan een onafhankelijke partij de opdracht om in het eerste kwartaal van 2023 onderzoek te doen naar het ontwerp en de systeemtechnische opzet van een register. Hierbij wordt onder meer gekeken naar decentrale en centrale inrichtingen van dit register, ervaringen in andere sectoren en beroepsgroepen met een dergelijk register en naar de randvoorwaarden zoals de privacy en arbeidsrechtelijke aspecten van een openbaar register. Hier hoort ook een uitvoeringstoets bij om de administratieve last zoveel mogelijk te beperken. Het streven is om op basis van deze ontwerpfase rond de zomer over te gaan tot een investeringsbesluit en aanbesteding.

Evaluatie gedragscode (NGWI)
In uw brief kondigt u aan dat u de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit wil laten evalueren door een onafhankelijke commissie. Wij gaan graag samen met de medeopstellers van de NGWI – die ruim vier jaar geleden van kracht is geworden en door alle kennispartijen in Nederland ondertekend is – met u in gesprek over de inrichting van deze evaluatie. Een startoverleg hierover met uw ministerie en het ministerie van EZK vindt medio januari 2023 plaats.

Hoogleraren
In uw brief vraagt u om een overzicht van leerstoelen die gefinancierd zijn uit publieke middelen, niet zijnde middelen op de begroting van OCW (Kamervraag lid Omtzigt). Na overleg met uw ministerie hebben wij bij alle universiteiten een uitvraag gedaan. In de uitvraag is uitgegaan van publieke financiering door ministeries, provincies, gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Onderwijs-, zorg- en welzijnsinstellingen zijn niet meegenomen, net zoals NWO-, KNAW-instituten, en TNO. Dit overzicht is inmiddels gereed en stuur ik als bijlage bij deze brief mee.
In uw brief geeft u daarnaast aan dat er behoefte is aan een grotere transparantie rondom de sponsoring van bijzonder hoogleraren van universiteiten. Een overzicht per instelling van bijzonder hoogleraren en financieringsbronnen is op dit moment nog niet compleet, maar is naar verwachting in januari 2023 beschikbaar bij de instellingen. UNL onderzoekt hoe deze overzichten vanuit de UNL-site op sectorniveau toegankelijk kunnen worden gemaakt.

Tot slot
Normen, afspraken en transparantie rond nevenwerkzaamheden dragen bij aan het fundament voor het goed functioneren van de wetenschap, zeker in een tijd waarin de waarde van wetenschap ook juist tot ontwikkeling komt in een actief publiek engagement. Bovenstaande maatregelen en acties zijn genomen in antwoord op onderzoeken door de media en vragen uit de samenleving en politiek. Het is belangrijk kritisch te blijven over hoe om te gaan met nevenwerkzaamheden. Namens de universiteiten ga ik daarom graag in op uw verzoek om de dialoog hierover aan te gaan. In een aparte brief nodig ik u uit voor het Rectorencollege dit voorjaar om dit gesprek met elkaar te voeren.

Hoogachtend,

Pieter Duisenberg, voorzitter